

د تورخم سناریو

د جنرال محمد عتیق پاخون لیکنه

د افغانستان بخت لمړی ځل هغه وخت وگرځېد چه په ۱۹ پېړۍ کې له بهر نه دوه سترې استعماري امپراطورۍ (لویه برطانیه او تزاري روسیه) د دراني امپراطورۍ پولو ته ځانونه را نژدې کول او په دننه کې د تیمورشاه ځامن چه له زیاتو بڼځو نه وه په واک نه سره جوړېده او ان تر دې چه خبرې وسله والو جنگونو او کشمکشونو ته ورسېده. د دې ټولو ناخوالو په پایله کې افغانستان له نیمایي نه زیاتې خاورې په هغو کې له مېشتو ډېرو با استعداده اوسېدونکو سره له لاسه ورکړې، له ازاده اوبو نه محروم او یو کمکی په وجه کې پروت هېواد پاتې شو.

دوهم ځل زموږ له هېواده بخت هغه وخت مخه واړوله چه د دوهم نړیوال جنگ په پای کې انگرېزانو د خپلو اقتصادي، سیاسي او ستراتیژیکو اوږدمهاله موخو لپاره د افغان او هند په خاورو باندې د ۱۹۴۷ کال د اگست په میاشت کې یو نوی هېواد د پاکستان په نامه جوړ کړ.

دا نوی هېواد چه له اړه د یوه تاریخي واقعیت پر اساس نه ده جوړ شوی د تاریخي واقعیت په توګه د خپل ځان د ثابتولو او بنودلو لپاره له خپلو دواړو ګاونډیانو هندوستان او افغانستان سره له هېڅ راز دښمنۍ لاس نه دی اخیستی تر څو هندوستان په دوو جنگونو کې داسې نه هېرېدونکی درس ورکړ چه اوس ئې زاره ترې چوي. پاته کمبخت او کمزوره افغانستان ده چه له هغه ابتدا نه ئې هره بدې او دښمنې چه له لاسه شوي دي نه تنها د دې هېواد په مقابل کې کړې دي بلکه په خپله د پاکستان په پښتنو او بلوڅو ئې هم له هېڅ راز ظلم، ستم او ښکېلاک نه صرفه نه ده کړې. تاسو ګوری دا ۵۰.۴۰ کاله دی په افغانستان او پښتونخوا کې په څه اخته ده.

چه بحث اوږد نه شي را به شو اصلي موضوع ته: چه هر کال د افغانستان د مېوو او سبزیجاتو د حاصل او صادراتو وخت شي دی خامخا یوه بهانه پیدا کوي، بندرونه بندوي او افغان کروندګرو او تجارانو ته د مېوو او سبزیو د خرابېدو له امله په ملیونونو ډالره خساره رسېږي. دا لمړی او اخر ځل نه دی او نه به وي بلکه دا ډرامه دوام لري تر څو په قطعي توګه د دې بد بوري له غمه ځان خلاص کړو او ازادو اوبو ته لار پیدا کړو.

دی ښه پوهېږي چه افغانان غیر له هغه خپل افغاني همت او غیرت نه د جنگ کولو لپاره اوس هېڅ هم نه لري، د افغانستان د اردو ټولې وسلې، تجهیزات او وسائل د مجاهدينو د واکمنۍ په مهال په

همدې دښمن باندې د کباريو په بيه و پلورل شوې (په پښتو ژبه کې يو متل دی "تسه لاسه ته مې دښمن ئې") . اوس افغان دولتونو ته په کار ده چه خپل پوځ بېرته په پښو ودروي، مودرنې وسلې هوايي او ځمکنیو قواؤو ته را و پېري، خپل افسران د ننه او په بهر کې وروزي، پوځي صنايعو ته وده ورکړل شي او د وسلو او مهماتو جوړولو کارخانې په هېواد کې د ننه جوړې شي، ځکه مونږ دوه ډېر بد او له پوځي اړخه قوي گاونډيان لرو چه تل د زور او تهديد خبرې کوي، د زور په مقابل کې ښايي چه خوله پاتې نه شو که نه وي تل به ځايپرې خورو او په ډار کې به شپې او ورځې تېروو .

ايراني واکمنانو د هلمند د حقاېې په اړوند څومره د تهديد او ډارونې اخطارونه ورکول، پخپله ئې ليدل چه په سيند کې اوبه کمې شوي، هان تر دې چه يو مسلکي پلاوی ئې افغانستان ته را واستاوه او د هلمند د اوبو کچه ئې د دهرات په ولسوالۍ کې اندازه کړه او خپل دولت ته ئې رپوټ ورکړ چه په رښتيا سره هم د اوبو کچه په سيند کې کمه شوې ده مگر سره له هغه هم دوی د زور خبرې پرې نه ښودې.

د تاسې دې ياد وي که کله افغانستان تصميم و نيسي چه د کنړ په سيند د برېښنا بند جوړ کړي، پاکستان حتماً د دې کار ممانعت کوي.

و من الله توفيق

